

Tiedote 22.6.2004

Havupuiden paksuuskasvu käynnistynyt lähes koko maassa

Havupuiden paksuuskasvu on käynnistynyt lähes koko maassa. Etelä-Suomessa paksuuskasvu alkoi toukokuun lopulla eli varsin tyypilliseen aikaan: useimmiten havupuiden paksuuskasvu alkaa Etelä-Suomessa toukokuun puolella. Jos alkukevät on viileä, kasvuunlähtö saattaa siirtyä kesäkuun puolelle. – Myös Keski-Suomesta toukokuussa otetuista näytteistä löytyi uusia runkopuun solukerroksia, eli kasvu oli sielläkin käynnistynyt normaalissa aikataulussa.

Pohjois-Suomessa kasvu käynnistynyt keskimääräistä myöhemmin

Puiden elintoimintojen käynnistymistä keväällä säätelee erityisesti lämpötila. Etenkin Pohjois-Suomessa lämpimät säät olisivat puille eduksi. Toukokuun 2004 lämpötilat olivat lähellä pitkän aikavälin keskiarvoja; alkukuu tosin oli poikkeuksellisen lämmin ja loppukuu vastaavasti keskimääräistä viileämpi. Kesäkuun lämpötilat ovat toistaiseksi olleet pitkän ajan keskiarvoja matalampia.

Etenkin Lapissa on ollut tänä keväänä harvinaisen viileää, mikä on hidastanut puiden kasvuunlähtöä. Etelä-Lapissa Rovaniemen seudulla otetuista näytteistä löytyi merkkejä uudesta kasvusta vasta kesäkuun puolivälissä eli hieman tavanomaista myöhemmin. Pohjois-Lapista mitattuja havaintoja ei ole. Kesäkuun viileiden säiden takia paksuuskasvu on todennäköisesti vasta alkamassa pohjoisen metsänrajan tuntumassa.

Havupuiden kasvukausi lyhyt mutta intensiivinen

Havupuiden kasvukausi on Suomessa varsin lyhyt. Paksuuskasvu on nopeimmillaan kesäkuun loppupuolella ja päättyy tavallisesti elokuun alkupäivinä. Tähän aikaan vuodesta metsiimme saattaa lämpimänä ja aurinkoisena päivänä kertyä uutta runkopuuta noin 3 miljoonaa kuutiometriä. Helpommin havaittava havupuiden pituuskasvu käynnistyy ja myös päättyy aiemmin kuin paksuuskasvu.

Pohjois-Suomessa männyn vuotuisen kasvun määrä ja heinäkuun lämpötilat vaihtelevat pitkien havaintosarjojen mukaan samansuuntaisesti. Kuusen kasvuun vaikuttavat puolestaan enemmän alkukesän lämpöolot. Etelä-Suomessa kuivuuden on todettu heikentävän kuusen kasvua merkittävästi.

Kasvua seurataan monilla eri menetelmillä

Puiden paksuuskasvua seurataan useilla eri menetelmillä. Rungon ympärille kiinnitettävät kasvupannat mittaavat rungon ympärysmittan muutoksia. Vielä täsmällisempiä tuloksia uusien solukerrosten muodostumisesta puiden runkoihin saadaan ottamalla runkojen solukoista näytteitä. – Kuusen paksuuskasvun päivittäistä etenemistä voi seurata Internetissä Metinfo Kasvu -palvelussa osoitteessa <http://www.metla.fi/metinfo/kasvu/paivittainen/>

Lisätietoja

- Tutkija Pekka Nöjd, Metla, Vantaan tutkimuskeskus, puh. 010 211 2331, sähköposti pekka.nojd@metla.fi

METLA

M E T S Ä N T U T K I M
U S L A I T O S

Tiedote Internetissä: www.metla.fi/tiedotteet/2004/2004-06-22-kasvu.htm